

Пропозиції Міністерства закордонних справ України

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості»

Ініціатори законопроекту: Наталуха Дмитро Андрійович, Кисилевський Дмитро Давидович, Підласа Роксолана Андріївна, Шевченко Євгеній Володимирович, Корнієнко Олександр Сергійович, Тимошенко Юлія Володимирівна, Марчук Ігор Петрович, Арахамія Давид Георгійович, Тарута Сергій Олексійович, Бойко Юрій Анатолійович, Іонушас Сергій Костянтинович, Кравчук Євгенія Михайлівна, Кубів Степан Іванович, Павленко Ростислав Миколайович, Іонова Марія Миколаївна, Геращенко Ірина Володимирівна, Кісель Юрій Григорович, Гетманцев Данило Олександрович, Клочко Андрій Андрійович, Завітневич Олександр Михайлович, Радуцький Михайло Борисович, Поляк Владіслав Миколайович, Буймістер Людмила Анатоліївна, Бужанський Максим Аркадійович, Лічман Ганна Василівна, Кицак Богдан Вікторович, Приходько Борис Вікторович, Бакунець Павло Андрійович, Кулініч Олег Іванович, Мовчан Олексій Васильович, Ніколаєнко Андрій Іванович, Бакумов Олександр Сергійович, Скічко Олександр Олександрович, Пивоваров Євген Павлович, Каптелов Роман Володимирович, Жмеренецький Олексій Сергійович, Припутень Дмитро Сергійович, Шкрум Альона Іванівна.

Реєстраційний номер: 3739 від 24.06.2020 р.
Пропозиції надаються до другого читання.

1. МЗС не підтримує проєкт Закону України.

2. Положення проєкту Закону України у частині запровадження вимоги щодо локалізації при публічних закупівлях деяких товарів містить ризики невідповідності взятим Україною міжнародно-правовим зобов'язанням, насамперед, у сфері європейської інтеграції, оскільки фактично встановлюють дискримінаційні умови для нерезидентів.

2.1. Положення статті 148 Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом передбачають «забезпечення взаємного доступу до ринків державних закупівель на основі принципу національного режиму на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях для державних контрактів та договорів концесії у традиційних галузях економіки, а також у комунальному господарстві з дотриманням стандартів для укладення будь-яких контрактів, визначених пунктами 2-15 статті 151 Угоди про асоціацію».

Реалізація в Україні Стратегії реформування системи публічних закупівель (затверджена розпорядженням КМУ від 24 лютого 2016 р. № 175-р) передбачає забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України у сфері публічних закупівель шляхом послідовної адаптації законодавства України до стандартів ЄС протягом 2015–2022 років, зокрема до норм Директиви ЄС 2014/24/ЄС про державні закупівлі.

Положення статті 18 Директиви 2014/24/ЄС передбачають, що замовники повинні рівноправно і без дискримінації ставитись до суб'єктів господарювання і повинні діяти відкрито і пропорційно. Структура закупівель не повинна бути спрямована на виключення її зі сфери дії цієї Директиви або штучне звуження конкуренції. Конкурс вважається штучно звуженим, коли структура закупівель побудована з метою надання переваг або ущемлення інтересів певних суб'єктів господарювання.

Відповідно до статті IV Угоди СОТ «Про державні закупівлі», стороною якої є Україна, має дотримуватися принцип національного режиму, а саме, кожна Сторона, включно з її замовниками, невідкладно і беззастережно надає товарам і

ДОКУМЕНТ СЕД МЗС АСКОД

Підписувач Боднар Василь Миронович
Сертифікат 3ED5083160DBC59B0400000A73906009A311000
Дійсний з 04.11.2020 17:13:00 по 04.11.2022 17:13:00

311/301-200-15656-ВН від 12.02.2021

послугам будь-якої іншої Сторони та постачальникам іншої Сторони, які пропонують товари або послуги будь-якої Сторони, режим не менш сприятливий, ніж той режим, який Сторона, включно з її замовниками, надає вітчизняним товарам, послугам і постачальникам та товарам, послугам і постачальникам будь-якої іншої Сторони.

2.2. Положення підпункту 2 пункту 2 Розділу II "Прикінцеві положення" законопроекту, якими передбачається доручити Кабінету Міністрів України розробити та надати на ознайомлення Верховній Раді України узгоджену переговорну позицію для процесу перегляду Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони та інших торговельних угод, стороною яких є Україна, з метою, в тому числі, досягнення двосторонніх домовленостей щодо необхідності та належності застосування Україною вимоги місцевого компонента як критичного для України інструменту в умовах глобальної економічної кризи, зумовленої пандемією коронавірусної хвороби (COVID-19), збройної агресії проти України, захоплення іноземною державою територій України, на яких розміщувалася значна частина промислового комплексу нашої держави, та, як наслідок, втрати Україною одного з істотних ринків збуту своєї продукції.

Слід зазначити, що за усталеною практикою Україна як сторона Угоди про асоціацію до початку приведення існуючого та майбутнього законодавства у сфері державних закупівель у відповідність до *acquis* ЄС у сфері державних закупівель має подавати до Комітету асоціації з питань торгівлі комплексну "дорожню карту" з реалізації положень Угоди з часовими графіками та ключовими поетапними результатами, що повинні включати всі реформи стосовно адаптації законодавства та розвитку інституційного потенціалу, що передбачено статтями 152–153 Угоди. Крім того, відповідно до статті 305 зазначеної Угоди Сторони повинні докладати зусиль з метою вирішення будь-якого спору щодо тлумачення та застосування положень цієї Угоди шляхом проведення консультацій у дусі доброї волі з метою досягнення взаємоузгодженого рішення.

Запропоновані положення законопроекту можуть суттєво вплинути на виконання Угоди про асоціацію з ЄС та інших міжнародних торговельних угод за участю України, а також містять ризик порушення арбітражних процедур (як приклад, ситуація, що склалася навколо арбітражного процесу зі стороною ЄС, де арбітри визнали, що запроваджена Україною у 2015 році заборона експорту необробленого лісу на певний перелік порід дерев не відповідає Угоді про асоціацію Україна – ЄС, та повідомили українську сторону, що обмеження 2015 року мають бути *відкоригованими у співпраці з ЄС, враховуючи положення Угоди про асоціацію*).

2.3. Положеннями підпункту 3 пункту 2 Розділу II "Прикінцеві положення" передбачається забезпечення під час підготовки міжнародних договорів та/або угод, що передбачають придбання предметів закупівлі, закупівля яких здійснюється з урахуванням їх ступеня локалізації виробництва, визначених цим Законом, за рахунок кредитів, позик, грантів, наданих відповідно до міжнародних договорів України з Міжнародним банком реконструкції та розвитку, Міжнародною фінансовою корпорацією, Багатостороннім агентством з гарантування інвестицій, Міжнародною асоціацією розвитку, Європейським банком реконструкції та розвитку, Європейським інвестиційним банком, Північним інвестиційним банком, а також іншими міжнародними валютно-кредитними організаціями, включення до цих договорів або угод вимог щодо ступеня локалізації виробництва згідно з цим Законом.

У цьому зв'язку прийняття законопроекту може призвести до негативних наслідків для доступу українських виробників на іноземні ринки публічних закупівель, а також до зупинки реалізації проєктів в Україні за кошти міжнародних

фінансових інституцій (які здійснюють закупівлі відповідно до вимог міжнародного права).

2.4. Сторона ЄС також висловлює застереження відносно законопроекту та вважає, що його положення є дискримінуючими щодо іноземних виробників, у т.ч. і з ЄС.

Питання порушувалося європейською стороною під час відеоконференції Віце-прем'єр-міністра з європейської та євроатлантичної інтеграції України О. Стефанішиної та Комісара ЄС з питань торгівлі Ф. Хогана (17 липня 2020 р.) та під час візиту української делегації на чолі з заступником Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства – Торговим представником України Т. Качкою до м. Брюссель (29-30 вересня 2020 р.).

Ураховуючи, що положення законопроекту суперечать міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері європейської інтеграції, зокрема Угоді про асоціацію з ЄС, Директиві 2014/24/ЄС, а також положенням Угоди СОТ «Про державні закупівлі» МЗС України не може підтримати вказаний проєкт Закону України.

**Заступник Міністра
закордонних справ України**

Василь Боднар

« ___ » _____ 2021р.